

Bomhaj Bóh!

Cíklo 35.
1. sept.

Létník 11.
1901.

Serbske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Smolerjez knihicísczecí w Budyschinje a šu tam doštačz sa schtvrtsletnou pshedplatu 40 np.

13. njedžela po švjatej Trojizj.

Mark. 12, 41—44.

W starym ježenju dženžniščeve njedžele nam našch knjes Ježuš Čhristuš pschirunanje wo žmilnym Samaritskim powiedza. Tón žamy njeje jeno ujebožowneho podróžnika, kiž běše mjes rubježnikow paduyl, wobalil a wothladał, ale tež hospodarjej, pola kotrehož dyrbjeſche jeho wostajicž, pjenjeſhy dal, so by tón žamy franjeneho pytal. Potajskim njeje jeno prozu a čaž, ale tež pjenjeſhy ſa ſhvójeho bližscheho woprował a nani ſ tym w dawanju ſhvédzezenje wostajil. Taſke ſhvédzezenje wo dawanju nam tón knjes tež w uochinim dženžniščim tečeže pshed woezi ſtaci. To je nam jena khuda wudowa dala, kiž běše dwé ſcherpatzy do Božeho kaſcheža połožila. A ſ tym je nam wona ſhvédzezenje w dawanju dala. Praschesch šo ſhano, moj luby ſchecjanu? Haj, ja wotmolwu, twoje praschenje je wopolasmo, jo je egi trjeba, wot njeje wukuyč, kak našch dawacž. Pschetož kaž nimale wſchitzu ludžo, tak drje tež ty ſebi myžliſh, ſo móžemy dawanie jeno wot bohatych ludži wukuyč, dofelž móža woni wjele dawacž. Alle to je wulki blud. Pschetož ty hlađasch jeno na dar, kiž je dar, a licžiſh pjenjeſhy, kotrež ſu ſhromadžene, ale njehladasch na ruku, kiž je dar dala, a niž do wutroby, kiž je ruku k dawanju wupſchestréla. Teho dla wulki wot Ježuša, ſhtož tebje w dženžniščim tečeže wueži, mjenujzy: Tež najmjenjši dar je wulki pshed tym knjesom,

hdyž jón 1) khuda ruka a 2) bohata wutroba dawa.

1) Khuda ruka. Našch knjes Ježuš Čhristuš ve ſtwoje poſlednje predowanje w Jeruſalemſkim templu džerjal. Ma to ſydnym ſo napschežiwo Božemu kaſchežej, kiž pſchi templowych durjach ſtejeſche, a pſchihladowasche, kak ludžo dobrowolne daru do Božeho kaſcheža ſkladowacu. Cžeho dla ežinjeſche to? Chzysche wón wjedžecž, kak wjele pjenjeſhy bu k lepſchomu temploweje kaſhy nahromadžene? Ně, wón dawanju jeno teho dla pſchihladowasche, ſo by ludži na jich plodach, t. r. na jich darach ſpoſinal. Skladnoſež k temu ſo ſda jara hódná bycz. Pschetož wjele ludži běſhe w templu na njeho poſluchało a džesche nětko nimo njeho ſ durjemi won. Mjes nimi wjele bohatych. Kak rjeňe klinežachu ſlěbornaki a ſlotaki, kotrež jich ruki do Božeho kaſcheža puſtežacu! Alle Ježuš žane ſlowežko k temu ujeprajesche. Skonežnje jena khuda wudowa pſchischedſchi dwé ſcherpatzy do Božeho kaſcheža połoži; tej ſežinieſy malý pjenjeſhy. Skoro ſkradžu malaj koporinkaj do Božeho kaſcheža padujschtaj, kaž wſchitaj ſo hanibowaloj mjes wulki miſljenju ſlěbornikami a ſlotakami. Šchtó na njej ſedžbowasche? Ježuš, haj, wón ſawola ſwojich wuežownikow k ſebi, kaž by jim chýl něchtio wofebne abo wažne ſjewicž, a džesche k nim: „Tuta khuda wudowa je wjazy do Božeho kaſcheža połožila, dyžli wſchitzu, kotsiž ſu nute ſladli; pschetož woni ſu wſchitzu wot ſhvójeho ſbytka nute ſladli, tuta pak je wot ſhvójeje khudoby wſchitko, ſhtož mjeſeſche, to je wſchitku ſhvóju živnoſež nute položila.“

Każje je to dżiwne waſčnije dary wažiež! Małaj koper-nifaj khudeje wudowę tón knjesę sa wjetšchi dar dżerži, dżižli wulki hromadu bławora a šlota wjèle bohaczków. To bo ſda wopak bycz a je tola jara prawje žudżene. Přchetož taſki wopor běſche to sa bohaczków, bławornit abo ſłotak přjez dacz, hdź jím hiſcheze ſto abo tykaž króz taſk wjèle ſbytkne wosta. Taſki wopor woni nječjuſachu, a teho dla běſche ſa nich dar jara mały, a potajkim jich wopor pſched Bohom jara žnadny. Ale khudej wudowje ničo wjazy ſbytkne njewosta, jako bě ſwojej poſlednjej ſcherpatzy woprowala. Wona bě ſwoju zyli žiwnoſcz, ſwoje zyłe ſamoženje woprowala, a taſ jedyn wopor pſchinjebla, kotrež dyrbjeſche jeſ jara ejezko padnycz, a teho dla bě taſki wopor ſa nju, potajkim tež pſched Bohom jara wulki. Haj, tež najmjeñſhi dar je pſched tym knjesom jara wulki, hdź jón khuda ruka dawa.

Kak wjèle placzi twój dar pſched tym knjesom, kotrež ty do Božego kaſcheza kladzeſch, moj luby kſheſeſijano? Boži kaſchez je tež tu pola naſ poſtajeny. Wón njeſteji jeno jako woprawdzy drzewiany kaſchez je želesnymi ſankami tu a tam w zytkwach, ale njewidomny Boži kaſchez je tež poſtajeny, hdzežkuliž a hdzykuliž ſo kollektu hromadžuje k lepschemu twojeſe zytkwie abo Gustav-Aldolſfkeho towařſta, k lepschemu mižionistwa mjes židami abo pohanami, k lepschemu wuſtarow diakoniszu abo druhich wuſtarow ſniatkovneho mižionistwa, i zyła hdzežkuliž a hdzykuliž ſo dobrowólne dary ſberaju k roſſcherjeniu a a natwarjeniu Božego kraleſtwia a k wotpomhanju eželneje a duchownej wuſy w kſheſeſijanskiej zytkwi. Kielko kladzeſch ty do tuteho njewidomneho Božego kaſcheza? Do tamueho Božego kaſcheza w Jeruzalemſkim templu wjèle bohatych wjèle ſkladowaſche. Do Božego kaſcheza naſcheje kſheſeſianſkie ſytkwie jeno mało bohatych wjèle ſkladuje a wjèle bohatych jeno mało dawa. Hdź pat tamnych bohatych bohate dary pſched wočomaj teho knjesa žaneje hnady namakale njeſhu, kak wjèle mjenje budža naſchich bohatych khude dary pſched nim placzieſ! O, ſo bychu tola wſchitzu, kotrež po ſwoim ſamoženju njedawaju, wopomnili, ſo jich pſchichodny žudnik jich ſlupe dary widži! Do tamueho Božego kaſcheza w Jeruzalemje je khuda wudowa dwě ſcherpatzy poſožila, to běſche ſeje zyłe ſamoženjo, potajkim jara bohaty dar. ſsu dary tych khudych, kotrež mjes wami bydla, tež taſ bohate? Bohu žel to wo wſchitkach praciež njemožemy, ale ſ najmjeñſha wo někotrych khudych, kotrež Božemu kraleſtwu ſwoje male ſamoženje wopruja. Žim k troſtej móžu praciež, ſo ſo njetrjebaſa pſched tolerjemi abo ſłotakami bohatych haibowacž; pſchetož tón knjes, tón prawy žudnik njehlada na khudy pjenjeſk, ale na khudu ruku, kotrež je jón dala, a wulki wopor khudeho po bohatſtwie ſwojeſe hnady ſaplačzi. Přchetož pſched tym knjesom je tež najmjeñſhi dar wulki, hdź jón khuda ruka dawa.

2) Bohata wutroba. Taſku wutrobu mjeſeſche khuda wudowa, hewaſ njebuđiſche temu knjeſej, Bohu Izraelſkemu taſki wulki wopor pſchinjebla. Czeho dla njewobkhowa ſwoje poſlednje pjenjeſki ſa ſwoje khude potrjeboſče? Do Božego kaſcheza ſwoje poſlednje pjenjeſki poſoži. A Bożeſe ſeje ſaloži ſwoju zyli žiwnoſcz. Wona njehaſche ničo ſa ſwoje měz. Wona mjeſeſche doſež ua Bożej hnade. Jejna wutroba ſ Alheſom ſpěwaſche: „Hdź ja jeno tebie mam, dha ja ničo njerodžu wo njebjeſha a ſemju. Hacž runje mi ejeſlo a duſcha ſauſlitſej,

dha wſchak ſy tu, Božo kóždy ejaſ ſój wutrobuſi troſti a moj džel.“ (Pſ. 73, 25. 26.) Taſ bě wona bohata w Bohu, bohata w ſwojej ſuboſeži k Bohu. A teho dla woprowaſche wona wſchitko, iſtož mjeſeſche. Ale njebě to njemudrie? Wona dwě ſcherpatzy do Božego kaſcheza poſoži. Czeho dla njeje ſ najmjeñſha jenu ſcherpatku ſama ſa ſebje wobkhowaſa? Njeby to pſchi jeje wulkej khudobje mudriſho bylo? Taſ ſvětni ſieža, niž pak pbožna duſha. Wona bě žnano hižo w ſwoim žiwenju naſhoniſla, jo je „tón knjes wyžoki hród khudeho, wyžoki hród w ejaſu nufy“ (Pſalm 9, 10.), a „nan ſyrotow a žudnik wudowow“ (Pſalm 68, 6). Wona wérjeſche wérnemu ſłowu teho, kiz běſche prajík: „Ja eže noſchu wopuſteſieſ ani nihdny eže ſkomdičz“ (Hebr. 13, 5), a ſpěwaſche ſ džeczazej dowéru we wutrobi kaž David: „Tón knjes je moj paſtý, na ničim ja niſu njeſmeňu“ (Pſalm 23, 1). Tež w tutym naſtupanju běſche wona bohata w Bohu, bohata we wérje do Boha. Teho dla je wona tež mohla bjeſ bojoſeſe a ſtaroſeſe ſwoju poſlednju ſcherpatku temu knjeſej woprowacž. Haj, tež khudych dary ſu bohate, hdź je jich wutroba bohata!

Teho dla njeſamoliš, moj luby kſheſeſijano, ſwoje male dary ſa Bože kraleſtwo ſe ſwojej khudobi! Kak wjèle ludži je ſwoju khudobu ſamo ſawinovaſo, pſches to, ſo njeſhu w prawym ejaſu lutowali a niž hromadžili, ſchtož ſu ſbytkne měli, ale ſu jo pſhečziniſi! A kak wjèle ludži taſ khudži njeſhu, kaž praja. Zich moſchnia taſ khuda njeje, kaž wutroba. Zich wutroba wiſy na mamonje, na ſenſkých ſublach, kotrež jeno moſchnje, kaſcheze, khamory, pinzy, lubje a brózne napjelneja, wutrobi pak poſidnu woſtajeja. O, kak khudži ſu wſchitzu, kiz žaneje luvoſeſe k Bohu nimaja! Nekotři khudži pak, kiz teho knjeſa lubuſa, bychu rad k jeho ejeſci woprowali, ale woni pſhezo idyčhuj počni ſtaroſeſe: „Schtu budžemy jescz, iſto budžemy piež, ſchtu budžemy ſo woblekačz?“ Taſkim pak wéra wjèle bóle brachuje, dyžli ejaſne ſubla. Czeho dla ſo taſ ſtaracze, wj malowériwi, hdź macze w njebjeſach Wótza, kiz derje wě, czehož wj trjebaſe? O, kak khudži ſu wſchitzu, kotrež prawa wéra do Boha poſrachuje! O, wérjeſe do naſcheho knjeſa Jeſom Chrysta, kotrež, hacž runje běſche bohaty, wſchak khudy bě waſche dla, ſo byſheze wj pſches jeho khudobu bohači byli. A wón waſ wobhacži pſches ſwoju hnadi waſche dary budža pſched nim wulke.

Hamjen.

Puczowanje po Božim piſmje

abo

Laſle myſle nadendzej, Bože ſlowo čítajo.

Podawa ſwěrny čítat „Pomaj Boh-a“.

1. knihy Wóſſaſzowe, 25. ſtar.

(Poſtraczawanje.)

Iſaak, hdź bě ſam trochu njelepy w naležnoſczech wſchēdneho žiwenja a tu někotru ſepjetu trjebaſe, khilesche ſo k Gſawej, doſelž bě tón khrobky a ſwazlity; pödla mjeſeſche ſo Božej radu jenož žnabnie abo žnano zyłe njeſnaty jeho ſa teho, kotrež ma Bože ſlubjenje namreč a byž ſi wjerchom w ſwóbjie. Nebekta pak wjerbeſe ſakuba k ſebi, doſelž bě ežiſi a pětym mlodženž k maczeri ſo liſhčaſz, a ujerodzejſe wo ſtaſčin, ſtaſinje po hoſtwe khodžazym hrubym bratu; wſchak wona tež derje ſnajeſche, ſo je mlodža knjeſej wuſvolen. Taſ drje je tež wona jeho roſnućzona wo wotpohladach, kotrež ma Boh ſi nim, a je w nim myſle wubudžila, ſo by ſebi wot bratra daſ prawo prěnjeſo na rodzenego wotſtupicž.

Schto to nastupa, so bě Šatovova hřečina v Isaakowej hřeči, dha njecham yapomnieć, so je tež Haman dobru jědž wital, kotrež bě čłowjek hřebokich smyšlenjow a so wo swonkowne živjenje malo starasche.

A Jakub s domijszum dželom so ſabjerawschi ſebi jědž ſe ſkolow warjefše. Duž pſchidže ſejaw a bě mot ſtajnchego běhonia po polach iprožny.

A wón džesche k Jakubej wohladawicji ſwarjenu jědž: Daj mi roſchak wopatcz wot teje čerwjenie jědže, abo ſlepje: Daj mi ſchlapacz wot čerwjenieho tam, pſchetož ſym pſche ſprózny, so bych ſebi ſam něčto naوارil. Wot tuteho ſa jeho pſchichodne živjenje tak wažneho dnia, hđez bě taſlu nahrabnoſež ſa čerwjenym poſkaſ, rěkoju jemu Edom — Čerwjeny.

Ssoli Arubojo hřeče dženbiuſki džen ſad jědža.

Tute pſchimjeno Edom běſte ſo hžo pſches to mjes lubžimi roſchérilo, ſo bě ſo ſejaw ſa načeruven barbu narobži, a břsy je tole pſchimjeno jeho mjenou ſejaw abo Kožmaty zyle poduſkylo.

Trach ſo džiwatch, ſo je ſokowe warjenje tu „čerwjenie warjenje“ mjenowane, ſchtož eže tola na ſoli njeđopomni, dha wopomu, ſo hebrejska rčez čaſto tež to, ſchtož je nabrun abo naželč, čerwjenie mjenuje.

Ale Jakub, njepožluživski bratrej ſ pſchithilnej ſubocežu, witeſte tutu ſtađnoſč, ſo by ſmōj wopohlado dozpiel a džesche: Pſchedaj mi dženža ſa moju jědž tvój preni narod, a to hñdom, ſo njeby ſo trach poſdžiſho teho ſal.

Preni narod mjeſeſte pravo na dwoje namrěſtvo. Tole nije ſavěſte ſ preni, na čož je ſo Jakub ſaměri, ale to, ſo mjeſeſte preni pravo w ſwójbie naſtupic̄ a ſo ſ tym naſtupi ſlubjenje, Abrahamej date, ſo doſtanje ſlubjeny kraj a ſlubjenye ſymjo.

So je Jakub ſejawowu ſprózniſež wužil, njemóžej ſ jeho ſwiatym a dobrým wopohlado ſamolvič. Kunje ſ tym je wón ſwójbie mjen „Tón, kotrež ſo pjatih džerži“ wobkrucžl. Tole mjen je ſo jemu poſdžiſho, hđez bě wón wſchitke ſwójbie ſmyšlenje ponovił, wotemſalo.

Šejaw, čłowjek po waſchiju tych, ſotſiž praja: Žežmy a piyun, pſchetož jutſje ſhum my morvi, bě větko zyle woſkujený wot ſwojeho požadanja, ſo chýſte ſe na wchě ſlaſhujue ſpoloſic̄, wotmolvi: Hlaſ, ja dýrbju tola wunrjež, a k čemu je mi potom preni narod? teho dla měj jón hñdom.

Šlubjenje, kotrež ſo prenemu narodženemu doſlavade, mjeſeſte ſo na njevidžomne a wězne; žohnowanje, kotrež ſ tym ſwihovafše, běſte ſ wjeticha duchowne žohnowanje, ſo ma ſo pſches Abrahamowy narod pýšnače a ſubocež k pravemu Bohu na ſemi ſcherež. Jako hruby, na ſwetne ſmyšleny čłowjek ſejaw jenož ſebje a ſrótli čaž ſwojeho živjenja ſuaje, ſpomina trach tež na muohé ſtrachi, kotrež jemu ſa hořitvejſtum živjeniom hrožachu; teho dla ſo njeſtomži, ſo ja čežne wofſchewjenje na wotomik wopruje wýhoſte, ſhvjate pravo prenějeho naroda.

A liſt Hebrejskim píšam napomina nož (12, 16): So by nihđe ničtou njebyl kurnat a bjesbóžny jako ſejaw, ſiž ſa jemu jědž pſcheda ſwój prenisti narod.

Jakub pak wjedžo, ſo je brat na wotomik na wchó ſwólmity, ſo pak mohi ſo poſdžiſho trach hinal roſhjudžic̄, džesche: Dha pſchisahaj ſo mi dženža, ſo tak wotanje, kož ſmōj ſebi ſrěčaloſi. A wón ſo jemu pſchisahaj ſe a pſcheda Jakubej ſwój preni narod.

Na to da jemu Jakub khléba a ſokowe warjenje; a wón, kotrež mjeſeſte vruch ſa ſwojeho Boža, jědžesche a piyefše, a ſtanyschi, hđez běſte jemu ſeſlodžalo, džesche prejež jako njeby ſo nižo woſebiteho ſtato. Tak ſazip ſejaw ſe wſchédym, ſenſkim ſmyšlenjom, kotrež ničeho ſlepſchego njeſnoje, ſhibia někakje woſchewjenje na wotomik, ſwój preni narod, tak ſo je ſo jemu poſdžiſho tež ſe wſchém prawom wſal.

Šimael mjeſeſte ſo ſ rjada ſlubjenja wifamknež, doſelž běſte po čežle płodženj, ſejaw pak mjeſeſte ſo wifamknež, doſelž běſte čežnije ſmyšleny. Tak je wón ſnamjo wſchitkich tych, ſotſiž ſa ſrótke woſchewjenje a ſpoſojenje čežnich požadanjow wopruja džecatſtwo Bože a wězne živjenje. Jakub pak ma ja to, ſchtož je po čežne njeſcezpliwoſci, i kotrež dže Bože wotpohlaſy doſkowac̄, a po poružnoſci jeho na leſne pŕyſle pſchithileneho čélo na ſwójim bratu ſhreſčil, na puczu čežpjenjow čežlo a hřko poſkuzež. Sswjath Duch pak chze, ſo bychmy tuteju bratrow ſtajnje pſched woſzomaj měli a ſo bychmy ſebi wobdželic̄.

wſchēne pſchislovo wo nimoj prajili; pſchetož ſa wſchē čažy ſym pak ſejawzy pak Jakubzy. (Potražowanje.)

Schto ſym pſched 30 létami w franzowskej wójnje naſhonil.

Spijal August Wičaſ, kublet w Žornoſylach.

(Potražowanje.)

29. augusta mjeſč ſož ſtađnoſč, bitwu ſ bliski wohlaſačz. Čehnjeſtay we wojowanskich wotriadach. Woſklo dwanačech džidžechym na bitwiſchežo. Schtrobry (Vndyſki) polk čehnjeſte priedy naž a ſtorži na njeſticežela. Běſte ſe ſo ſ nim. Vly pak woſtachym jako preni reſerva ſady pſchi fronte niſtich ſeſčow. Mložachym wot jom derje widžec̄ ſak woſuja a jedyn po druhim pada. Tola nježmědžachym ſim na pomuz hřež. Tam je tež ſrječmar ſ Vrějowa pamyl. Lohzy ranjeni nimo naž do ſady džechu. Mjes ſimi wohlaſach tež ſnateho, Leflerja ſ Nachlowa. Teho běchu do ruk ſteli. Mjeſeſte ju w rubiſchču wihajo.

Widžach tam wotdželenje franzowſich jědymch w ſchtyrciſkathm jaſtupje ſ ſeklow wujſchac̄. Naſcha artilleria, ſiž ſ bofa naſ ſtejeſte, hñdom do nich ſloži. Preňa granata doſlo dojež njeſleča, druha pak runje do ſrjeđa prožny. Žežni woſleſčachu do niſtich voſkow a čorna hromada tam ležo wſita.

Woſklo 3 hodžin džechym w bataillonach dopředka. Njeſticežel třeſeſte ſe ſchrapnelli do naž. Ale te nam jenž malo ſchlo načinjachu. Ššam njeſticežel ſtěleč. Naſchi wujſch ſpōnachu, ſo bě pſchembz pſchewulſa a krepſcheleče wuſdarmo bylo. Wječor woſklo 5 hodžin ſo teho dla wróžachym. We woſhinch pſchidžechym do ſehwa laczni, hłodni a ſprózni, doſelž wot ranja nižo wjazy jědli a pili njebežhaj. Tež ſ ſrječeri nižo njeđostachym. Wulfej čzym dla nježmědžachym žaneje wody a drjewa ſamalč. Dvoj a dvoj ſedžachym ſ ſribjetom hromadže na ſwójich wacžolach. Tak jedyn druhého woſhewoſche a pôdla trochu drěmachym.

Najajtra rano doſtachym ſhoſej, mjažo a něčto k warjenju. Žedom ſo mjažo trochu ſawari, dha ſo ſapiſta a ſo pſchitafa, ſo mam ſum domale čahmęc̄. Duž dýrbachym juſhku, ſiž běſte ſo na mjažu naوارila, wuleč. Mjažo, ſiž běſte hřeče ſimale ſyre, ſum dužy po puczu ſedli. Čehnjeſtay najpriedy pſches doſli ſe. Tu ſtřeſtachym hžo ſanom hřimac̄. W ſezu mntſta na próđnym mjeſtne nađeřežachym wulke franzowſte ſehwa. Běſte tam wjele ſanow a druhéje wójneſte nadobu. Njeſticežela běchu pſchewatati a wón běſte woſtajivoſchi wſho čežný.

Woſklo třioch džidžechym na bitwiſchežo pola města Beaumont. Woſtachym tudy jako druha reſerva a widžachym nađalo wojowac̄. Franzowſejo tudy woſebje ſ mnohini mtralileſhami třelachu. To ſu ſanom, ſiž ſ ſozdym wutjelom na ſtu ſulkow wutſela. Tute načinichu žalozim wrieſtot. Š třelbu w ruž ſtejachym tam hač do wječora na polu. Wujſlachym ſebi, ſo budžem ſu tež pſchewozowac̄. W bliskoſiži běchu lež popuſticeželi. Teho dla bětym ſebi hžo wjele twjerdyh drjewjaných walečlow nanožyli, ſo mohli pſchi čzoplyh wohnjach ſpac̄. Tola nažha nadžija ſo njeđopjelní. Hřeče ſa ſmerlach doſtachym nowu pſchitahu, ſo mam ſale čahmęc̄. Wjachym drje ſebi ſwóje drjewo ſobu, ale břsy jo prejež ſmjetachym. Pucž běſte doſlo a wobčežym. Wſchitke ſchetečki a pucž ſo ſ wojatami niſtich druzinow mjeſtovachu; māžachym ſo pſches niž ſedma pſchedobyc̄ — duž božinje, drjewo! Haſke woſklo džebac̄ džidžechym do biwaka. Tlož ſ ſerbijs ſum tehdyn kruže hromadže ſtali, ſum ſwérne pſchewelſto hajili a tež ſa čaž ſykele wójny ſum ſebi hromadže wariſi. Džechym tehdyn hñdom do bližiſte ſum po drjewo a po ſlomu. Wobje tež ſamalč. Š ſo wróžiſchi čažy ſe mi po puczu někakje wýſkſt wot druhého regimenta woſk ſlomy ſ ſribjetu wſac̄. Tola ja ſlomu njepuſticežich. Duž woſkaj čzahachym, ale napoſledk puſticeži — wýſkſt. Š drjewom a ſe ſlomu pſchidžechym do ſwójeho ſehwa. Tuto wječor pak njeđostachym do ſyke nižo k jědži. Njeđiwaſy tež ſum derje ſpati, pſchetož mjeſtachym džen ſlomy dojež a ſprózni běchym tež nađoſež. Rano doſtachym potom něčto k jědži, ſchtož ſebi do poſlona ſvarichym. Pſchipoſlony dale čehnjeſtym.

Najpriedy čehnjeſtay pſches ſame franzowſte ſehwa. Tu ſebi něčto franzowſich praženkov naſberachym. Tež tuto džen ſluchachym ſ ſeklow reſerve; njeſticežel ſo teho dla pſchi wojowaniu ſuobdželic̄. Š ſluchachym drje wjele ſtelenja, tola do naſtich

rijadow żana kula ujetręchi. Widżachmy wiele jacych franzowów, których nimo nasz wiedziechu. Powiedachu nam też, że budżet niepszeżel boryż zyle ibity a io budżet dyrbjeż do Belgii je twórczy. Wyśmiany nam nadalna belgijska horn polasachu; biegu jenoż někotre hodżimy wot nasz idalene. Wjeeżor wokolo 1/2 10 hodżboja naszha zpła kompanijia hospodu w jenej brzgini a wojewieźni. Stadlo wozowów biege w hródzi. Te ho nasz bojachu, so tak na szczenu horje skalachu. Też ja dyrbjach w hródzi pichenożowacż. Niedostachmy sażo nieżo k jedzi. W noży pak biegu někotri něčto k jedzi pytajo winowou pinzu wukłedżili a wiele wina namafali. Duż bieghm rano wichitzy trochu sfurjeni.

Na dniu 1. septembra rano sażo stawachmy. Chyžchmy hebi kofej swaricż, pschetoż mějachmy hyscheze něčto w tornistrie. Bieghm hebi we wzy na puczach wólmie sadżelati. Ale nadobu pichijehu adjutant w spichymy jechanju k naszemu połkownikieji a hnydom ho wscho do bróniow svolu. Wostajiwiehi wscho dyrbjachmy hnydom dale. Duż czechnijehu zyle bjes gneduňa, wupichmy jenoż něčto wina, tiz mějachmy hyscheze żobu. Pschede wzy dyrbjachmy wichirke zwroje wacżki wotpoložicż patromu, tiz mějachmy w tornisirze, sawalichni do zwrojich mantlow a wachym żobu. Czi, kofizż hubjenie khodżachu, dyrbjachu i jada wustupicż a pschi tornistrach jako strażniż wostneż. To pak chyžche najradzho kódy bjeż, dokesz i wěstożu wiedżachmy, so tuton dżen něčto sa dżelo dostańemy. Bieghm dże dwaj dnię w reservje byli a tuton dżen biege netko rjad nad nami.

Dyrbjachmy zyle do przedsa, rymu pucż na niepszeżela. Czechnijehu w spichymy marsżu o pichnudżehu piches město Douzy. To biege riane, ale hzo żałoszne sfonowane město. Hdyż bieghm psches město, pichnudżehu hzo prěni sakży tēlży nasad, też ranjeni Bojerjo.

Na dobu ho wot sadz wotaſche: „S dróhi dele! S dróhi dele!” A hnydom pichnijedże zyla sakża artillerija w taſkim skoku, kaž to hyscheze żenie widżak nježym; konje bęzachu, tak wiele hacż možachu sarubowacż; to biege wopravdże heosu napohlad, a ſemja ho zyla tchahesche. S teho možachmy spōsnač, so je ponioz iuſna. Hyscheze khwilu dżeham potom po dróhi, ale boryż dyrbjachmy na prawu stronu i dróhi dele na pola. Koſczezechmy ho do kompanijom, bęzachmy pschego w skoku na horu, a pschi tymi nasz hzo khéto i granatami poſtrawiaczu. Bojerzy nam hzo napſchreżo pichnudżehu, tiz biegu pschecżino niepszeżelej pscheklbi byli. Nekotrym biegu hzo patrom wuchle. Też nataha artillerija biege mjes tym do wujtoseżom pichijehu. Biege hzo wiele koni a muži hubila, dokesz biegu jej franzowysz picheszy na schiju pichijeli a my jim hyscheze njebehym pomhač mohli.

(Potraczowanie.)

Wschelake i bliska a i dala.

— Póndzeju 2. septembra, tola niz nježelu, kaž ho tydzenja pihasche, smieje ho zwiedżeniu Gustav-Adolfeho towarzystwa we Wulich Szczarach. Sserbile przedowanje smieje knies farař Mrošek i Hrodžiščeza. Swojezelaze je, so ho pihaj a sakży duchowni pschi taſkich zwiedżenjach podpieraju, kaž biege to tež pschi misioniskim zwiedżenju we Łapu.

— Po ludzienju 1900 wučzini wobydlerstwo Sakskieje 4,199,758. Wone wo 412,070 noroſe. W zlym němiskim khezorstwie je ho wobydlerstwo hacż do 1. dezembra 1900 wot 52,279,901 na 56,345,014 pschijporilo, to je wo 4,065,113. Po wotkrajnych hejtmanstwach pichnudże na Draždanskie 1216,044, na Lipczańskie 1059,273, na Kamjeniske 791,896, na Zwidławske 727,453 a na Budyskie wotkrajne hejtmanstwo 405,092 wobydlerjow. Najbóle je wobydlerstwo w Draždanskim wotkrajni roſto, potom pichnudże Lipczańskie. Deniczy w Dreisbergim hamiskim hejtmanstwie je wobydlerstwo wotkjeralo. Po rodze biege 2032,437 mužiskich a 2157,321 ženskich. Na města pichnudże 2100,475 wobydlerjow, na kraju pak 2099,283. Potakim měsčaniske wobydlerstwo pschewazi. To i teho pichnudże, so je ho w poſlednim čzaju wiele rožow k městam pchisamko. Lipc ma 455,089 wobydlerjow, Draždany 395,349, Kamjenicy 206,584 a Budyschin 26,024.

— S radoſeu klyšchimy, so knies farař Teller w Borischci, kofizż je ho jako Měnč na herbſtu faru powołał, herbſki wuklne. Boh żohnių jeho kverne prözowania a wężeze kózdy ho nad tym swieželi, so hebi wón vraji, so njemóże bjes snajmnoſcze herbſkeje ręce herbſku faru jaſtacż.

Jednore hloſy.

Sso stoczi hzo naſymje
Ma plodach bohate,
Duż wotueż, khwalba, wježele
A čučeze džakowne.

Haj, tak ho blyſcheži ſahrada
Se żadom lieſkotym;
Poj, wola ſkalna winiza,
Poj, bohata ja hym.

Hoj, s klini ſemje wuryte
Znē dom ho witaja,
A jemaki kraj ſežinwe
Wſhem hubam ſežlodža.

Hajuk s nowa honi wježoli,
Haj dawa rybiczu,
Bur s plodami dom ſawosy
Sa hymu potrjebni.

Duż khwalce rjam róžownik,
Schtož lubo kwełku ma;
Maj poſbehajmy naſymnił,
Kil plód na bliđo da!

Služba diakonisow.

W fabrikisim měsče ležiſche hospodař, kofizż biege předy w lepich wobstejnoscach byl na kmertvym ſožu, wot Boha wotpadninem a wo nieżo wjazy njerodžo. Wón biege wudowz. Wobadna diakonija jeho hlađaſche, džeržesche jeho male hospodarſtwo hromadže a pytasche na džecżoħ maczernu klužbu dokonjeż. Khory do hebi tule luboſez wopolasowacż. Jako pak jemu diakonija něčto wo žórle luboſez powiedasche, bu wón hñerom a to wotpolasa. Duż ujenadžiż jeho džowcžiežta ſchori, na kotrejž wón i zylej wutrobu wjazche. Diakonija netko wobeju hlađaſche. Džecżo wumrje. Wona čelnu koſchulki ſeszti, proſcheſcie bohatych wo někotre myrtowe haloſki a navij wenz a jón nanej poda. Duż bi twjerdza wutroba pichewinjeni. Jego woczi ho pichlowac̄tej. Wón diakonija ruku poda a praji: „Ja dleje napſchecžino ſtejeż nježožu! Praječe mi troſtowaze ſlowo wo wěćznej luboſez Bozej a molicz ho so minu!” S thvalenjom je tónle muž wotjal ſchol. — Družde namafam w privatnej ſhorowni wožebneho ſhoreho, tiz měsče wiele bejadow, ſežhwolski jeho lóhleho živjenja. Kaž husto by diakonija jeho ramy ſawjaſowała, by wón hroſnie haktrowal. Diakonija proſho na njego hlađaſche, ale mjeſčeſche. Tak to někotre dny džecžie. Jako jeho ſažo jumi ſawjaſowaſche, wón i nowa ſaktrowaſche. Diakonija wot ſwojego džella horje njeſphlada, pschetoż bjes teho so by to chyła, biegu jej ſylis do wozow stupile. Žena ſylis do ramy padże. Khory to midžesche a čučeze. Wón praji: „Szym njeprawo činił, wodajcze mi! Zane ſaktrowaze ſlowo wjazy psches mój ut njeſwundże.” Wot teho čzaka bie wón čzki, kaž biege jeho wotſladařa čzka byla. To je przedowanje, ſ ktrymž prawa diakonija bjes ſlowow tych dobuđe, kofizż nježera do ſlowa Boże. Ale tež ſlowo, ręczane w prawnym čzaju, je drohé laž ſkote jabliko w ſlěborne ſchli. — W lažareče čzko ſranjem poſledni hodžinje napſchecžo dže. Echo towarſzeho wot ſamich bolejczow čzwiłowani ſu měrni; ale na jeho wobſlizu poſauje ho juntſformna potajna niſa. Męczęž wón nježesche, pihetoz wón biege psches schiju ſchelen. Diakonija jemu 90. psalm čitac̄še. Jako wona ſchützży pichnudże: „Naſte ſłosze poſtaſiſh tý psched ho, naſte poſajene hřeči na ſwěto psched ſwoje wobličio”, ho wón ſtróži a ſatſhepota a wiforezji lědy ſroſhliſiſe ſlowa: „Wopak pichihah! Wopak pichihah!” Echo ſwědomje bu psches to kaž wot helskeje čzile wužwobodžene. Wón bu měrniſchi. Diakonija po duchowneho pohla. Schto je khory hyscheze ſ nim ręczal, nježem. Ale wón w roſlaču ſwiaty ſakrament wuživoſche a w měrje hyscheze ſamym džen mužny.

Něčto i roſpominanju.

W rukomaj mojego ſbōniła chył ſiwy bjeż a wumrječ, tam jeniczy ſym doma a derje ſhowaný.